

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто потт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Рухомців не зв'язується.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в квітні 4'30 ал.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Руму-
нії 150 лей, Болгарії 750
ал., Австрії 750 ал. З інших
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Міжнародний Соціалістичний Конгрес у Марселі.

І. Сучасна міжнародна ситуація і проблеми Сходу¹⁾.

Міжнародний соціалістичний конгрес, який в серпні відбувся у Марселі, має для України особливий інтерес з двох причин. По-перше, цей конгрес ухвалив проблемат Сходу порівнюючи багато уваги. По-друге, на цій конгресі вперше після Люцернської конференції 1919 р. конкретно поставлено українське питання.

Вже на засіданнях виконавчого Інтернаціоналу напередодні відкриття конгресу східна проблема стала предметом особливої уваги: було ухвалено під час конгресу утворити окрему комісію Сходу. При цій відбулася цікава дискусія. Російські есери внесли пропозицію, щоб комісія Сходу складалася лише із представників соціаліст. партії б. Росії, тобто іншими словами: мала приватний характер. Ця пропозиція перемогла. Переважало більшість екзекутиву, втім числі представників української соціалдемократії, висловились за те, що проблеми, які ставляться на обговорення східної комісії, мають міжнародний характер і тому кінечно, щоб в розгляді їх взяли участь усі партії Інтернаціоналу. В інтересі взаємної інформації на початку конгресу відбулося кілька приватних нарад, переважно делегатів б. Росії (крім українських соц.-дем. в нарадах брали участь: рос. соц.-дем., рос. есери, труз.-с.д., вірменські соціалісти, соц.-демократи: фінські, естонські, латвійські, литовські, ППС., польські лівельські, чеські с.д., болгарські с.д., соціалісти румунські й ин.). Ці наради не були доведені до кінця. Але самий факт скликання цих нарад, головні з ініціативи рос. соціалістів, свідчив про інші настрої на цій конгресі, ніж це було в Гамбурзі.

Від часу Гамбурського конгресу (травень 1923 р.) в міжнародній ситуації відбулися значні зміни. Два роки тому найактуальнішою проблемою європейської політики були відносини між Францією та Німеччиною. Окупація Руру і справа репараций були тоді керуючими питаннями для і тому зосереджували на собі головну увагу Гамбурського конгресу. Питання Сходу стояли на другорядній місці. За два роки настали великі зміни. Під впливом загрозливих відносин на Близькому Сході, а також в Китаї, Індії та в мусульманських країнах, які ховають в собі небезпеку серйозних міжнародних конфліктів, та ще в наслідок поліпшення в Зах. Європі звільнення Руру, урегулювання репарацийного питання, переговорів про гарантійний пакт і т. п. проблеми Сходу стали найактуальнішими. Тому на конгресі в Марселі комісія Сходу була в центрі уваги всіх соціалістів. Жадна інша комісія не викликала такого живого інтересу і не приваблювала на свої засідання такого числа учасників як саме ця комісія.

Цей особливий інтерес до проблеми Сходу відбився на постано-

вах конгресу. Не є випадковим, що в той час, як майже всі резолюції, що торкаються відносин на Заході, складено в дусі реформістичному, постанови в справах Сходу пройняті духом більше радикальним.

Соц. Інтернаціонал не є однорідне тіло. Він об'єднує в собі різні соціалістичні напрями. Фактичну силу Інтернаціоналу, його пануючий кількісно центро творять визначніші партії зах. Європи як англійська, німецька й французька. Не вважаючи на це, на конгресі в питаннях Сходу ідейний провід належав лівому крилу Інтернаціоналу, партіям б. Віденського Інтернаціоналу, як австрійські соц.-демократи й инші.

При обговоренні проблеми Заходу партії центра держалися своїх випробованих метод реальної політики. Демократизація Ліги Націй; утворення при Лізі Націй окремого економічного органу для регулювання міжнародного господарського життя; женецький протокол, як загальна система гарантії миру, обов'язкова для всіх держав, які входять в склад Ліги Націй; скликання Лігою Націй міжнародної конференції для вироблення способів загального розбросення; прийняття в склад Ліги Націй Німеччини та СРСР, і т. п. — такі були головніші вимоги партій центра, які й увійшли в загальну резолюцію про політику миру, прийняту конгресом. В цих вимогах нема нічого нереального. Все тут будувалося навколо того, що є: навколо Ліги Націй і тих заходів міжнародного характеру, про які вже тепер говориться на її засіданнях. Ліга Націй не відкидається, як ідея, критикується лише її сучасний, незадовільний стан.

Що відкриваючи конгрес, англійський делегат Гендерсон сказав: „Сьогодні ми говоримо іменем великої сили. За нами стоїть семиміліонна маса організованого робітництва світа і більше як 25 мільйонів виборчих голосів. Наші представники беруть участь в правительствах різних країн Європи. Це значить, що ми вступили в нову добу розвитку соц. інтернаціоналу, добу не тільки пропаганди теоретичних принципів, але й практичного переведення їх в життя. Як тяжко правити країною. Ми не мусимо вносити зневіри й розчарування в робітничі маси. Тому не будемо захоплюватися постановами, яких ми сьогодні ще не в стані здійснити“.

Цим висловив Гендерсон настрої учасників конгресу. Тим більшого значіння набувають для нас постанови конгресу в питаннях Сходу, ухвалені в діловій атмосфері. Резолюції конгресу були висловом реальної оцінки ситуації на Сході, яка в сучасний момент вимагає пильної уваги до себе соц. інтернаціоналу й очевидно іншого, більше радикального підходу до неї, ніж ситуація на Заході.

В центрі всіх східних питань перелучаються конгресу стояли два головні питання: 1) політика Союзу

Рад. Республік як внутрішня, так і зовнішня і 2) конфлікти, які повстають з одного боку навколо судилищ до цього Союзу західних держав, а з другого — навколо революційних національних рухів в Китаї, Індії та мусульманських країнах. Більшовики використовують національні рухи на Палеому Сході в своїх інтересах для поширення комуністичної доктрини в інших країнах світу. Це веде до зміцнення агресивних настроїв в імперіалістичних державах Заходу проти Союзу Рад. Республік. Із цих суперечностей наростає серйозна небезпека нової світової війни. Найбільш небезпечна для мира частина Європи — це нові держави, сусідні з Союзом Рад. Республік, як Польща й ин., а також держави балканські. Під впливом імперіалістичних держав Заходу границі цих держав встановлені з порушенням права самовизначення народів. Крім того пануючі нації цих країн пристосовують до меншостей старі методи поневолення та агресивного шовінізму. Все це разом з політичною реакцією в цих державах утворює тут стан постійного неспокою, який використовують з одного боку більшовики, організуючи в цих державах повстання й підготовляючи цим шлях для їх завоювання, а з другого — імперіалістичні держави Заходу, які знімають тут не менш сприятливий ґрунт для організації наступу проти більшовицької держави. Тому всякий конфлікт на цих теренах загрозливий війною в цілій Європі.

З огляду на це конгрес ухвалив постанови, які охоплюють проблему Сходу в цілому. Насамперед конгрес осудив диктаторську владу більшовиків, висловившись за демократизацію режиму в Союзі Рад. Республік і підкресливши окупаційну політику рос. більшовиків супроти України, Грузії та інших народів б. Росії. З приводу положення в так зв. нових державах конгрес висловився за ревізію кордонів, як передумову забезпечення миру на Сході Європи. Нерешті в справі національних рухів на Дал. Сході конгрес зобов'язав всі партії соц. інтернаціоналу боротися за право самовизначення поневолених народів Азії та Африки і в першій мірі за усунення натиску чужих держав в Китаї.

Закінчуючи на пленумі конгресу свій виступ в справі резолюції про східні питання, відомий знавець національної проблеми О. Бауер сказав: „Ми, австрійські соц.-демократи, дуже добре розуміємо, через що ви, партії Заходу, так часто працюєте над тим, щоб очистити Європу від колючого дроту, який всюди ще лишиться у нас від окупів світової війни. Це все необхідно. Але ми відчуємо ще на одне завдання, яке в сучасний момент стоїть перед нами: це konieczність розуміння величезного історичного процесу пробудження народів, який відбувається на всьому Сході, розуміння історичної місії, яку в цій процесі виконує робітничий клас, і в дусі цієї місії виконання мас та підготування їх до боротьби“.

Вже по тому, як ший конгрес з величезною увагою до літальних

ЧЕТВЕР, ДНІ 22. ЖОВТНЯ 1925 р.
Сала Музичного Тов-а ім. Лисенка

КОНЦЕРТ

Дарія ЛЕВНИЦЬКА — сопран.
Катря МАНЧИЧЕВЬСЬКА — скрипка.
Оля МАНДИЧЕВЬСЬКА — фортеп'яно.
646. Подробиці в афішах. 1—3

Білету продає лише Неповізнатна „Український Театр“ — Руща 16. I. п.

вислухав реферат Бауера, було видно, що проект резолюції вироблений комісією Сходу, буде одностайно одобрений конгресом.

Делегат

Латвійські вибори.

Соціалісти найсильнішою групою.

Саме скінчилися вибори до латвійського парламенту. Найбільшу кількість мандатів добули латвійські соціалісти і то ліва соціалістична група 32 мандати, права (меншерки) 4 мандати, разом 36. Партії правих й центра вийшли з виборів дещо ослаблені і так „Селянський Союз“, ослаблений пеналізацією й трагічною смертю свого провідника, мін. закорд. справ Мерошкіна, здобув 16 мандатів. Націоналістична партія о. Трасуна, нещавно екскомунікована зі всіх пролонанцій, і інші праві групи здобули 34 мандати. Вкінці національні меншости osiągnули 14 мандатів (Німці — 4, Росіяне — 3, Жиди — 5 і Поляки — 2).

В попереднім сеймі засідало 25 послів правих, 22 центру, 38 лівих (обох соціалістичних груп) і 15 представників нац. меншостей (6 Німців, 5 Жидів, 3 Росіян і 1 Поляк).

Як бачимо, то нові вибори неспричинили поважніших змін в лоні латвійського сейму.

По широкому світі

Міжнародна конференція митов в Пекіні почнеться 18. н. м. Всі європейські держави зацікавлені в порозумінні з Китаєм, що дає можливість повної митової автономії. Англія хоче піти на всі поступки, Англія ні.

Фашистські заворушення перейшли з Флоренції до Риму. Фашисти нападуть на всілякі організації масонів, у головній їх палаті, де знищили папери. Поліція бореться з ними.

Абд-ель-Ім має пригрозити протинаступ на свою столицю Абдір, яку зайняли Іспанці, віддаючи від його теперішніх позицій на дві милі. Крім цього зосереджує все своє військо в горах.

Англійський економіст Пільтоу Юнг, що у свій час приїждив до Польщі як офіційний дорозник у справі фінансів, на цей раз, асуперанізав фінанси, іде на до Польщі, а до Індії.

Панітаймо: Рідна Школа — це народна фортеця, це великий захист у добі ліхотити!

¹⁾ Оський зміст одержав ми досить цікавий, та все таки порушені в ньому сюди не виступають свої актуальності. — Ред.

Державна криза.

Львів, 15. жовтня 1925.

Промовляючи вже більше багаторазово, що робило б на м'якшину польської держави менше пражіння, ніж слово криза. У Польщі було вже стільки криз, такі різноманітні і такі всі однакові — що одна криза менше чи більше справді не грає ніякої ролі. Нині кажеться, що грізить Польщі державна криза. Вона має бути впливовим господарським кризисом, доведеної до краю нинішньої польської прем'єром і міністром фінансів, що одночасно користується необмеженим довірою президента республіки. Таким робом маємо ще й урядову кризу; трагікомедія з диктаторськими уповноваженнями п. Грабського — каже елементарно всім „лівом“ і „правим“ політикам парламентаризму, а грандіозні злодіяння й обманства в усіх ділянках польського державного апарату кажуть про кризу не тільки бюрократії, але всього польського громадянства, що затратило почуття моралі.

Польське законодавче тіло віддає в руки відповідального уряду, який повинен бути лише виконавцем волі представників народу, просто необмеженим уповноваженням і протягом двох літ у блаженній безжурності за долю державної господарки займається міжпартійною гризною. По двох роках раптом знімається крик, бо безконтрольність уряду довела державу на край банкрутства. І всі ті, що два роки вилили в голову уряду як в бога, через ніч стають його нещадними критиками-противниками. Та тільки зібравшись, щоб тоді тоді, на соймовій арені, дати вислів своїм критикам, — траз вириває у далеких кулісах особа виборного голови держави, який чихає хід соймової праці й на діяльність відповідального парламентарного уряду не повинен мати жадного впливу, — і сойм знову замовляє, шукає якоїнебудь приклички і — відкладається. А нан прем'єр — невдоволений, але... „спокійний“.

„Я хотів — мовляв — мати поміч (?) сойму, але коли її не маю (!), уряд буде примушений працювати і без її помічі“. Чи може бути більш класичний вислів погляду на його обов'язки та на права законодавчого тіла?!

Але все воно є тільки симптомом хронічної і перманентної кризи, яка в суті речі існує вже сім літ і є лише продовженням такої самої кризи, яку хронічно переживала

історична Річпосполита. І тому її причини лежать далеко глибше ніж говорять про це кожнотакі офіційні чи неофіційні енциклопедії. У кожній такій чи иншій кризі виявляються симптоматичні моменти, характеризуючі психіку польського політика й державного діяча та вартість польського політичного світогляду. Легкомудрість, безжурність і короткозорість в парі з повною відсутністю почуття відповідальності й подиву гідною фанфаронадою — ось причини постійної кризи, яку переживає Польща. Краківський економіст, проф. А. Кржижановський твердив у своїй, кілька тижнів тому виданій, книжці „Панперизація сучасної Польщі“, що вправді Поляки мало користуються з чужих досвідів, але всеж таки запам'ятовують дещо з того, що відбулося на їх власній шкурі. Один з його товаришів, професорів-економістів у приватному листі заекспонував таке твердження як надто сміливий оптимізм і ось п. Кржижановський, призаду-

муючись у „Часі“ над повним 3-ма проектами Вл. Грабського про санацію селян, приймає слушність, що він задалако зайшов у вірі в польський державницький розум. „Бо уряд, замість поглянути в очі фактам, воліє признавати за правду те, що йому дійсно є, але те, що на його думку бути повинно. Своє побожне бажання ідентифікує з дійсністю і буде зати на леді“...

Хто краще знає правдивість цих слів від українців, нинішніх громадян польської держави? І хто знає краще від нас, в яку фікцію задивлені від 7-ми років керманічі воскресленої польської республіки, вірючи, що це не фікція, а дійсність...

Ані усуненням уряду Габських, ані примушенням през. Войцеховського піти слідом Мідярана, що надто заангажувався, був у політиці Пуанкаре, не усунеться криза польської держави. Вона існуватиме так довго, як довго не вимруть старі категорії, якими оперує польська громадська думка і не приймуть до слова нові, що скажуть інакше глядіти на реальну можливість існування польської держави.

Льокарно.

Знову яснійше. — Несчастлива 16 стаття. — Не було делегата до Берліна. — Найблизші хмари.

Немає ж як блакитне небо і рожевий овід! Розмови, що так важко йшли торік у льондонській м'ячці, пливають, мов лодка по Ляго-Маджоре. Мир посувається хутко вперед, але дипломати заявляють, що ще найменше тижень просидять над ним і над чудовим озером.

Вже навіть останні настрої у варшавським міністерстві закорд. справ покращали. Телефоном з Льокарно прийшли туди звістки, що деякі уступки в користь Німеччини щодо 16-ї статті статута Ліги Націй не аменшують у нічому безпеки на східних німецьких кордонах.

Ось текст цієї славної статті, до якої яка ведеться такий завзятий бій красномовних язиків:

„Коли якийнебудь член Ліги порушить прийняті на себе в ст. 12, 13 і 15. зобов'язання і почне війну, то цей його крок буде рівнозначним з воєнною акцією проти інших членів Ліги. Ці члени зобов'язуються перервати з ним негайно всі торговельні та фінансові зносини, заборонити своїм підданим усіх взаємин, фінансових, торговельних і особистих, з підданими тої договороломної держави і перервати такі

його взаємини з иншими державами, без огляду на те, чи ці держави є членами Ліги Націй. У такім випадку Рада Ліги має обов'язок запропонувати ріжним урядам-учасникам: якими засобами на землі та морі кожний член Ліги має спричинитись до тої збройної сили, що має оборонити пошану зобов'язань Ліги. Члени Ліги обіцяють собі крім цього взаємну підтримку при здійсненні засобів, що є наслідком тої статті й зобов'язуються звести до мінімуму свої претензії витрат та втрат. Вони підтримують себе також взаємно в обороні перед військовими засобами, яких ужила проти них договоромомна держава. Вони роблять усе потрібне, щоб божим силам кожного члена Ліги, що бере участь в обороні зобов'язань Ліги, вклясти перейти через їх територію. Кожний член, що порушить одно з таких зобов'язань, може бути виключений з Ліги. Виключити можуть його голосами всіх інших членів, присутніх у Раді Ліги.“

Уже у вчорашніх інформаціях подали ми звістку, в якій мірі Німеччина згодилась на цю статтю. На

випадок війни Рада Ліги мусить рухуватись з її слабим економічним та військовим станом, а французькі війська можуть їхати на поміч Польщі морем. Польща має бути задоволена иншими міжнародними тезами: 1) що військовий пакт не може нічим порушити францусько-польського союзу, 2) що обов'язковий арбітраж має виключити можливість війни.

Француська відомо агенція „Гавас“ подала звістку, що у зв'язку з уступками в користь Німеччини, німецькі представники в Льокарно вислали спеціального делегата до Берліна, щоб цей привіз угоду на компромісний вивідний в Льокарно. „Берлінер Тагеблат“ заперечує цю звістку і називає її фальшивою, аж у двох пунктах. У Берліні нічого не відомо про висилку такого делегата і німецька делегация не прохала часу до надуми над відповіддю щодо умовин її вступу до Ліги Націй.

Покищо в Льокарно справа загального пакту, не взаючи на оптимізм, не перейшла через рішучі труднощі. Хмара сумнівів: як пов'язати загальну безпеку зі східним пактом? — все ще притемнює погідне небо. Поруч неї кружляють инші хмаринки, які доведеться ще дипломатам розсіяти а саме — з ав. побічні питання про кольонську смугу, вкляшення окупаційного стану врешті Надрейщини, означення прав літаків у мирній комунікації, справа басейну Саари, то-що.

Москва і Варшава.

Польсько-радянська урядова залкцання і комуністична партія.

Політика уряду та публічна опінія — це два чинники, які в нинішніх часах дуже часто і — можна сказати — з правилами стираються та попадають між собою у суперечність. Цей конфлікт закрючується в відмінному розумінні державних інтересів та в нерівномірній освідженості обох тих чинників про міжнародні можливості. Уряд з правила знає більше про міжнародну конюнктуру і тому його реальна політика густо-часто відбігає далеко від побажань публічної опінії. Правильно буває так, що публічна опінія параліжує східливі, на її думку, вчинки уряду, та усуває з відповідальних становищ реалізаторів тих вчинків.

В європейському заході висловлювання публічної опінії в політиці парламенти. Не те у Союзі Радянських Республік. Тим виразником

О. Д. Р. Г. КОСТЕЛЬНИК.

Зі Львова до Риму.

І.

У вагоні ч. 18 345.
(Продовження.)

Якде бавились, літи (ті менші й ті більші) то виходили на головний коридор, то зникали в переділках. Час минав.

В Пшеворську прилучились до нас панство М., а в Кракові львівський лікар д-р В.

Іду, роздівляюся по переділках, а тут уже деякі „забивають цвяхи“ головою. Сон має свою силу — особливий у залізницях. Виходжу на коридор. Опусти. Сидить на кріслі в ньому тільки пані Б. Уложилась до сну Юру і Лушу, наші „паломниченята“; одну лавку полишила для них, другу для мужа, а сама ось тут починає хуняти. Добра мати — всюди мати! У переділках зовсім затихло. Вже добре попівно. Я волюю в вагоні стояти, як „забивати цвяхи“. Стою — щоким зможу. Виходжу до д. Барвінського. Клячуть і моляться. Знов вертаю на головний коридор. Ходжу. Стою. Минає пів години, година. Муки „путешествія“ налягають. Зитаю до неба, а земля

тягне мою душу. Вириваюся. Знов заглядаю до переділки, де д. Барвінський. А він клячить похилим над своєю лавочкою, і блаженно спить — із своїм парадним циліндром на голові. Знов вертаю на коридор, притискаю чоло до вікна. Чую, як наш вагон совгається наче змія. Не трясє, не бренчить, тільки совгаючися, сичить. Немає вже для мене місця. Іду до своєї переділки.

Чи я спав тої ночі, чи ні, не пам'ятаю. Не одну ніч на тій подорожі мусів я так провести, і пам'ять про отсю ніч у мене затерлася.

Границя! Чеська границя! — Для паломників, пережених нічною іадою, це був зраня 16. серпня найбільш емоційний момент. Це паспортна й митна ревізія на приграничній польській стації, але сама границя — ота межа, яка ділить Польщу від Чехословачки. Не один з паломників певно не одио мав би закинути такий ізді „гуртом“, однак з певністю кожний бодай це одио признає, що приграничній ревізії були для нас дуже легенькі, чисто формальні. Я про це діймаючо переконався. З поворотом домів від я з Хорватії (начату) літру сляволиці, і на австрій-

ській границі мусів я (Австрійцям) заплатити за неї шість шилінгів — саме стільки, скільки вона коштувала в Загребі. А з Відня до Італії віз я так само літру сляволиці, але про це ніхто навіть не думав платити.

Чесько-польська границя! — Вей загальному тлумачу, хоч тоді може й ледве живі, тиснулися до вікон вагону, щоб побачити її... Скільки споминів в'язалося з тою границею! Цей вислід кровавих змагань у світовій війні і політичних боринок по війні. Це лінія, яка ділить землю на два світи. Тут так, а там зовсім інакше!.. А скільки сумних рефлексій із нашої найновішої воєнної і політичної катастрофи луцялось із „границею“ загально!.. В уяві нам адалавалося, що „границя“ це якась пропасть, наче „край світа“. Хотіли ми побачити бодай якусь перегороду, або хочби тільки межу-борозну, виорану поперець піль... Однак ми не бачили нічого, тільки звичайні собі (лихі, неродючі) поля. І ось через таке „ніщо“ ми, українці, опинилися — такі нещасливі!.. Хвилі думок і серця грали, заломлювалися наче в диточій душі, і виходили їх конектури в нашої свідомості то дитинні, то мужно-сплі. В грудях душилось болюче зітхання, яке небажало за-

мінилось в якийсь легкий лет душі! ось ми вже на граничній чеській стації — в „світлі“! Якось так сво-бідно в душі!..

Пойзд стоїть тут годину, доки не відбудеться пригранична ревізія, а доти з пойзду не выпускають. Нам на душі дешевий чеський пільнер, хоч ніяк його тепер пити, бо ще не час. Але на слідуючих чеських стаціях ми вже кричали з вагону „дай піво!“ На наш жалю, пільнера ми не могли дістати. Піво, що розносить пиво біля вагонів, ясував нам, що в Чехах не пють пільнера, бо то „моє драго піво“. Гальба коштує на наші гроші около 60 сот! І це для Чехів дороге!.. Ог та „границя“! Пільнера дістали ми щойно на останній чеській стації в Бжецлав-і (Březlav). Від цієї стації до Відня близьенько. Поспінший пойзд іде годину і кілька канцят хвиля.

Так заїхали ми до Відня на Ost-Bahnhof (Nord-Bahnhof уже не функціонує), де нас чекали знайомі. Загальне стремління було: чим скоріше дістатися до (замовлено-го) готелю, обмитися, роздягнутися, випружитися і переспатися бодай через одну годиночку.

(Продовження буде.)

— **Протибільшовицький конгрес у Відні.** Прагос Прессе* повідомляє, що в суботу відбувся 10. X. у Відні таємний протибільшовицький конгрес російських протибільшовицьких організацій. В ньому взяли участь 108 делегатів. На з'їзді стверджено, що протибільшовицька праця російської еміграції пішла на марно. Конгрес рішив перенести над відновленням єдиного протибільшовицького фронту. Реалізацію тої постанови має зайнятися „Російський Національний Союз“. На конгресі мали бути присутні і делегати протибільшовицьких організацій з Росії.

— **Поліцейська мораль в румунській поліції.** Ми вже писали про сплату парових методів, якими посадується румунська влада. Ті методи обурили весь світ, але не зважаючи на те, їх потвердив один із співробітників тих методів інспектор поліції з Галацу Понеску. В букарештєнському щоденнику „Албурел“ помістив він таке висновок: „Донесення про сплату про тортур в румунських касах канцлерів є переборщені. Обвинувачення, що стоїть під замітом протидержавних злочинів, було виключено тоді, коли цього вимагало слідство і то щойно у випадку як вони не хотіли зложити відповідних з'являнь“. Очевидно, що таке висновок з зором вистарчалим.

— **Концерт моп „Український Театр“.** Заповіджений на четвер, дня 22. жовтня в. р. концерт кооператив „Український Театр“, в якому беруть участь співак Дарія Леванюк, скрипачка Катря Мандичевська і піаністка Оля Мандичевська, буде цікавий з огляду на добір артистичних сил, нашому громадянству догос не знав, що за воєнні роки покинули студії на чужині і мають вже за собою визначні артистичні успіхи. П. Дарія Леванюк, абсолютентка Музичної Академії у Відні, виступала вже з великим успіхом в операх, а саме в опері „Масковий Баль“ в ролі Амелі і співала титуловану партію в опері „Аїда“. П. Катря Мандичевська, учениця знаменитого проф. державної консерваторії в Празі Вольфганга, абсолютентка майстерського курсу в „Meisterschule“ проф. Шевця в Празі, виступала вже з двома власними концертами в Чехословаччині та брала участь в Шевченківських концертах в Празі. П. Оля Мандичевська, учениця знаменитого проф. „Meisterschule“ в Празі Конрада Анзорге, давала там минулого року власний концерт, а також виступала на українських концертах в Чехословаччині. Артистичні сили, добіра програма та гарні мета по більшості фондів кооператив „Український Театр“ у Львові спонукає певно українське громадянство являтися громадсько на цих концерти.

— **Свобода ч. 42.** вже вийшла і приносить такі статті: 1) Недужий сойм; 2) Дві потреби хліборобів; 3) Українці та Ліга Націй; 4) На радянській Україні; 5) Звід поневоплених народів; 6) Закорпатська Україна; 7) Ратуйтесь, що може; 8) Що чути в світі?; 9) Кроваві політичні рахунки; 10) Новинки; 11) Свобода слова; 12) Жертва війни; 13) Дописи з краю; 14) Оновістки.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Дальші переговори прем'єра Грабського.

Прем. Грабський продовжує розмови з партіями, на яких поперти чистити. Конференція із НРР, із ХД, з котрими обговорював справу своїх санашіних проєктів. Хадеки заявили, що зголосити до сан. законів шийн ряд поправок. На те закликав Г., що не думає обстоювати поодиноких подробиць проєкту і готов розглянути пропозиції раціональних змін. З цього догадуються в сойм, що хадеки попри НРР, і ендеки творитимуть цих 160 годів, котрі заявляться за Грабським і його проєктами. Але по обчисленням сойму, це є за мало. 14. жовтня прем'єр Грабський прийняв мін. справедливости Жихліньського і конференція із ним у ресортових справах.

Конференція в Льокарно.

14. жовтня йшли дальші наради між поодинокими держ. мужами, головню в справі східних арбітражних договорів. Конференція знавців правників Німеччини, Чехословаччини, Франції і Бельгії мала орієнтаційний характер. Справа гарантії роземних договорів із Польшею тепер більше є на дальшому плані.

Повідомляють із Льокарно, що переговори є в критичному положенні. Користаючи з уступливости англійської делегації в справі 16. уст. Союзу Народів, Німеччина ви-

сунула домагання, щоб на найближшому засіданні Союзу Народів найшлася справа ревізії польсько-німецьких границь. Цей крок німецької делегації викликав велике схвилювання між членами конференції на тлі гарантії, що торкаються східних границь. Також „Morning Post“ повідомляє з Льокарно, що Німеччина уступила в справі 16. уст. пакту Союзу. Мін. Скішинський обстоює гарантії, а Берлін домагається змін на границі східній і на заході.

Справознавцєві „Пейлі Меїл“ зазначив Бріан, що поминувши деякі технічні подробиці, порозуміння в справі сх. арбітражного договору з Німеччиною є майже повне.

Наради нїм. уряду над звітом із Льокарно.

Нім. делегат Кемпнер здав на нїм. раді міністрів звіт із дотеперішнього перебігу висліпів конференції в Льокарно та зreferував тоулноші, які повстали. Рада мін 13. X. радила до пізна вночі, але не поробила ніяких нових проєктів, ані не поставила нових жадань. Рада мін. обмежилася лише до прийняття звіту Кемпнера. 14. X. наради тривали дальше. Преса обговорює місію держ. підсекр. і зазначає, що полорож його мала характер не лише інформаційний, як те вяснює ур. комунікат. „Берл. Тгт.“ думає, що Кемпер прибув до Берліна, щоб одержати апробату през. Гинденбурга і нїм. націоналістів членів кабінету на угодову формулу в справі 16. уст. статуту С. Н., котру то формулу обережний канцл. Лютер прийняв лише з деякими застереженнями. Підсекр. Кемпнер виїхав 14. X. до Франкфурту, а відси рано виїде літаком до Льокарно.

Вїзд Мусоліні.

14. X. Мусоліні виїхав із Риму до Льокарно.

Вибори в Чехії.

З Праги повідомляють, що чесько-слов. президент міністрів вернув 13. X. до Праги від президента Масарика. Трібуна* повідомляє, що він привіз підписаний президентом декрет про розв'язання парламенту, котрий оголосять 18. жовтня.

Кроваві сутички в Парижі.

В підміських ділянках Парижа прийшло до кровавих сутичок між поліцією і страйкуючими комуністами. В Сіренс пробували страйкарі вдертися до фабрики, але їм перешкодила поліція. При цьому один комуніст був убитий а кілька ранених. В Ст. Дені, головнім осідку комуністів, підчас сутичок багато людей було ранених. Арештували около 300 страйкарів. 53 поліцействі були тяжше або легше ранені. Комуністичний посол Доріо копнув поліциста у живіт, але його самого так тяжко побили, що мусили відвезти його до шпиталю.

Польський сойм.

Загально думають, що реченець скликання польського сойму пересунуть навіть поза 20. X.

3 судової салі.

Штайгер перед судом.

Другий день розправ.

Дальші з'являння Штайгера.

Шийн другий день розправи зайняв дальша оборона обвинуваченого. Він казував на планях, зладжених прокуратору, де він стояв у критичному менті. Признає,

що стояв недалекко крамниці Багера, не виключає, що підітих вилетіла бомба, але рішче заперечує, наче би він був винуватцем. Побачивши в повітрі маленький пакет, який лімисся, зрозумів, що це бомба і пустився навітичати. Його огорнув великий страх і він скочився в білі при Копетника вул. Почувши за собою крик „я вонім плаш“, зрозумів, що на нього можуть кинути підозріння, і ще більше злякався. Вийшовши з брами був дійсно близький, і свідок д-р Левічкі слушно зауважив, що, надаючи цьому лише інше значіння. Пастеріакіана в першій хвилині сказала „здається, що це той“, а шойно потім тєр тєр тєр, що це він напевне. Штайгер кілька разів підкреслює свій радісний настрій а приводу приїзду през. Войцеховського та велику охоту побачити його особу, для якої зазначає свою велику пошану.

Біржа.

Львів, 15. жовтня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 6'09 — 6'11, канад. дол. 5'60 — 5'65, чеські коп. 0'17'50 — 0'17'75 лєі 0'02'50 — 0'02'75, франц. франк 0'27'50 — 27'75 швайц. фр. 1'14 — 1'15, англ. фунт. 28'40 — 28'80.

Золото. 20 кор. 24'30 — 24'50, 20 франк 22'60 — 22'80; 20 марк. 27'50 — 27'75; 10 руб. 30'75 — 31'50.

Срібло. Австр. кор. 0'51'00 — 0'52'00, 5 ав. кор. 2'60 — 2'65, флорени 1'30 — 1'33, рубл. 2'14 — 2'16, рубль дрібним сріблом 1'05 — 1'10.

Збіжжя.

Пшениця кр. з 1925 р. 20'50 21'50, жито з 1925 р. 15'00 — 15'50, ячмінь паст. 00'00 00'00 овес гал. 16'25 — 17'25.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Іван Ілевич, парох в Балчак помер 1. X. п. р. в 55 році життя. В. И. П.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру О. Миткевича“:
Рогатин, сьла „Промітні“.
16. X. „Дні нашого життя“.
17. X. „Вихрест“.
18. X. „Маруся Богуславка“. 563 11—?

Український Театр під дирекцією І. Когутяка.

Озїрна, сьла „Промітні“.
П'ятниця 16. X. „Чесна Зузана“.
Золочів, сьла „Шашкевич“.
Субота 17. X. „Сирітка Хася“.
Неділя 18. X. „Натус“.
569 2-3

Український мішаний хор Д. Хотна:
п'ятниця 16. X. Самбір,
субота 17. X. Старий Самбір,
неділя 18. X. Старий Самбір. 518 18-?

у вівторок 20. X. Дрогобич.
у середу 21. X. Дрогобич.
у п'ятницю 22. X. Борислав.

До відома Союзнам, Січам, Пластовим куріям і Лугам! „Сокиль-Витязь“ видає вже „ВЕЖІ“ укладу С. Гайдучка. Є там 103 ескі і опис як будувати. Ціна 4'50 зол., з пересилкою 5 зол. Замовляти: Сокиль, Львів, Руська 20. 620 3-3

Бурса ім. Івана Франка в Яворові прийме на хатнім і огороднім господарстві, займється також вихованням дітей, пошукує місця у сьвятих. Зголошення писемно в управі. 645 1-3

Дрібні оголошення.

ФОРТЕП'ЯНИ Блітнера, Безендорфера, Фіртстєра і інших фабрик пїліна, фісгармонії нові, перебрані завше на складі, продає найдешевше ГНАК, Панська 21, тел. 35-45. 621 3-5

СТУДЕНТ біологіч-хемі на укїченню навяже знакомство з палночкою до літ 24 найрадше учителькою в цілі матримоніальній. Зголошення проситись слати до Адміністрації „Діла“ під „Будучина“. 643 1-1

ВІДОВА по сьвятих, бездітна, розумїється на хатнім і огороднім господарстві, займється також вихованням дітей, пошукує місця у сьвятих. Зголошення під „Вдова“ до Адміністрації „Діла“. 647 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ОПЕРАТОР

Д-р Тит Е. Бурачинський

бувший довголітній асистент хірургічної клініки проф. д-ра Ридігеа у Львові, довголітній примар хірургічного відділу козацького шпиталю в Чернівцях ординує в хірургічних хворобах, недугах горла, носа і уха пош вул. Сапїги ч. 25. П. пов. (напроти Технік) від 10'30—12 перед полуднем і від 3—5 594 пополуночі.

Інк. архітект

Лев Левинський

Львів, Содова 3 (бічна Потоцького) виконує затверджені плани, бере в підприємство будови по конкурентній цінах. 535 9-12

ЗНАНА ФІРМА

„ЙОЛАНДА“

Сташїца 8. П. п. (бічна Хорущина)

звідомляє П. Т., що на ново відкриває робітню жіночих суконь з дня 13. жовтня п. р. Робітня заосмотрена в найновішій журналі і найліпшій факоні сили виконують замовлення сомяло і шнїтло, по конкурентній ціні. Для П. Т. урляччю і жінок урядників полєхшї. При робітї провадїться вишїй факонїй курс. Виягється укїчення лїпшїх Змїсїячїх курсів крою в одній з концесїонованих шкїа. 642 Інформацій удїляє 1-2

Управа, вул. Сташїца 8. П. пов.

МЕХАНІЧНА ТКАЛЬНЯ

„ЛЕОПОЛЬ“

С-на з обм. порукою

Львів, Замарстинівська 29

виробляє: льняні полотна, конопляні, рутні, обрусї, найгі і т. п., також мієє за сїрївї льнаві і конопляні. — Купують також лєв, коноплі і клоча та платїя найвїшї цїна. — Приїмаємо агентів за високу провїзію. — При бїльшїй кількостї сїрївї, самї оплачуємо кошта перевозу 481 6 залїзницею або поштою. 3-5

ПРОТИ СИВІННЯ ПЛИН

на колір брунатний і чорний в цїні зол. 2'50, нешїдїливий і лєвно дїдає, поручає Аптика м-ра Лєшка Сладковського. 473 Львів, Галицька ч. 19. 6-7

Розпоодується подїбно велика бібліотєка! Кілька тисяч научних і бєдїстрїчних кнїг і журналів в українськїй, рос., нїм., польсь., чеськ. мові та нотї. Багато рїдких, вичерпанїх, цїнних творів. Великий писанїй каталог за кавїєць 3 зол. Відповїль на запитї тільки за надїсланим згорї марок на 30 сот. А. Кєратнїцькїй, Коломиї, Ягїлонська 40 629 3-5

Звичайні Загальні Збори

КРУЖКА У. П. Т. в Дрогобичі

відбудуться в понедїлок, дня 26. жовтня 1925 р. в год. 12. в полудне в кімнатї Народного Дому, вул. Стрийська ч. 12. з слїдуєчим делєним порядком:

- 1) Відкриття Загальних Зборів;
 - 2) Відчитання і прийняття протоколу попередніх Загальних Зборів;
 - 3) Звіт уступалоюї Старшини та управшкїл:
- а) Звіт секретєра.
 - б) Звіт касєра.
 - в) Звіт Комїтєту будови.
 - г) Звіт дирекції гімназї.
 - д) Звіт управ народних шкїа.
- 4) Звіт Контрольної Комїсії.
 - 5) Дїскусїя над звітєм і удїлення абсолюторїй Старшин Кружка та Контрольній Комїсії.
 - 6) Вїбір нової Старшини, ц. є головн. 6 членів і 3 аступнїкїв.
 - 7) Вїбір 3 членів Контрольної Комїсії.
 - 8) Вїбір відпоруєчїв на Загальнї Зїзди У. П. Т. у Львові.
 - 9) Внесєня і запитї.

641 1-1

КАЛЬОШІ і СІГІВЦІ ШВЕДСЬКІ ОРІГ. „ТРЕТОРН“ НАДІЙШЛИ ДО МАГАЗИН „СНІС“

648 Львів, Льва Сапїги 27. Тел. 28-02.

Цїни заохочуючо низькі. Замовлення з провінції відвортною почт. за ієсляпл